ОБОД МАҲАЛЛА ЙИЛИ:

ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

16 (346)

2003 йил 23 апрель

Чоршанба

Mahalla

Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг нашри

Сотувда эркин нархда

113- кун

2
- Қабоҳат қурбонлари.
- Тартиблининг кўнгли тўқ!

3
- Автоуловдаги «ажиб» ҳангома.
- Тиниб-тинчимаган оқсоқоллар-эй!

4
- Маҳалламиз номи маънолими?
- Марғилондан учган қарғалар...

Саҳифада

Муносабат:

«Қишлоқ фуқаролар йиғини... керакми?»,

2003 йил 16 апрель

КЕРАК!

Ушбу масалани кўтарган ҳамюртимизнинг мулоҳазасини қишлоқ фуқаролар йиғини фаолиятига бир ёқлама қараганлиги ва бугунги кунда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини жамиятимиз ҳаётида тутган ўрнини тўлиқ англаб етмасликдан келиб чиққан фикр деб биламан.

Муаллиф "қишлоқ фуқаролар йиғини аксарият ҳолларда шўролар тизими давридаги қишлоқ советининг ўрнига юзага келган ташкилот", деган хулосани айтган. Бир пайтлар дарҳақиқат "қишлоқ совети" маҳаллий ҳокимият органи сифатида фаолият кўрсатар эди. Бугунги кунда эса қишлоқ фуқаролар йиғини маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органи тизимига киради. Янги таҳрирдаги "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи тўғрисида"ги Қонуннинг 4-моддасида "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари тизимига кирмайди", - дейилган.

Қонунда қишлоқ фуқаролар йиғинининг вазифалари белгилаб берилган. Шундан келиб чиқиб қишлоқ фуқаролар йиғини "...ҳудудий комплекс ривожлантиришни таъминлаш" (10-модда), яъни қишлоқни ижтимоий-иқтисодий ривожланиш масалалари, ҳамда "Фуқаролик ҳолати далолатномаларини рўйхатга олиш ва нотариал ҳаракатларнинг амалга оширилиши (14-модда) билан шуғулланади". Бу каби вазифаларни қишлоқлардаги маҳалла фуқаролар йиғинлари зиммасига юклаб бўлмайди.

Биз сўз билан айттанда, қишлоқ фуқаролар йиғини, - керак. Чунки қишлоқнинг "эгаси" бўлиши зарур.

С.ТЎЙЧИЕВ,
Паркент тумани ҳокимлиги Меҳнат бўлими бошлиғи.

ТАҲРИРИЯТДАН: Ушбу муносабатни газетхон эътиборига ҳавола қила туриб, муштарийларимизнинг бу фақат муаллиф фикри, шахсий фикр экаилигини унутмасликларини сўраймиз. Таҳририят эса бу ўринда мунозарали фикр ўртага ташланди, деб ўйлайди ва бу мунозарани муштарий давом эттиради, деган умиддамиз.

ЎЗБЕКИСТОН-РУМИНИЯ:

ҲАМФИКРЛИК ВА ХАЙРИХОҲЛИК - ТАРРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Руминия Президенти Ион Илиеску расмий ташриф билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

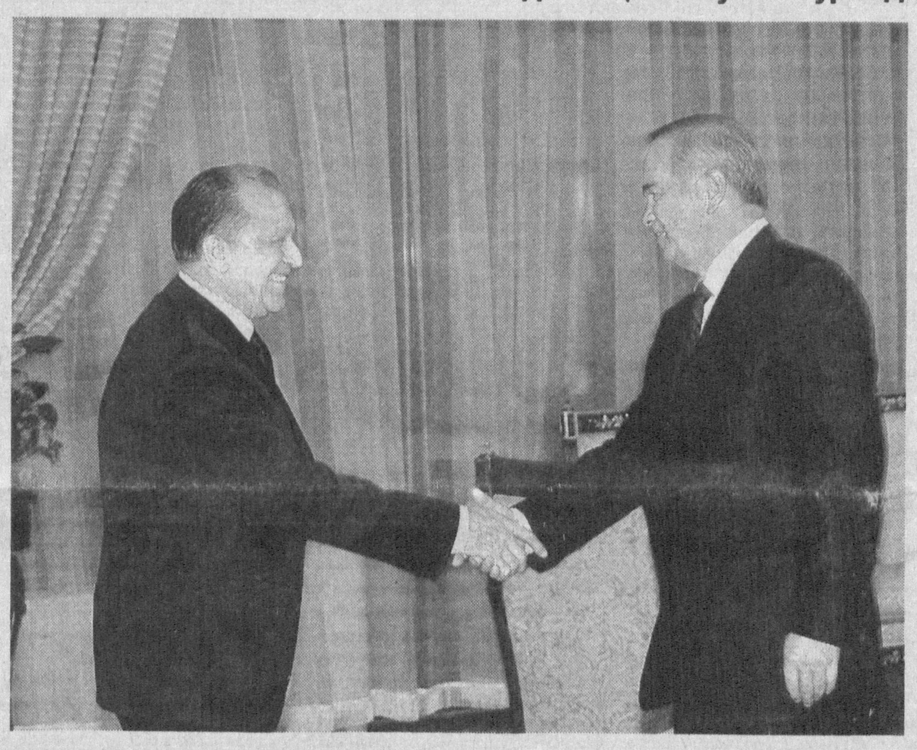

22 апрел куни «Дўрмон» қароргоҳида расмий кутиб олиш маросимидан кейин Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Руминия раҳбари билан яккама-якка суҳбатлашди. Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг ҳозирги аҳволи ва истиқболи, халқаро муаммолар ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама қилинди. Президентлар икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш, халқаро миқёсдаги долзарб муаммолар юзасидан фикрлашар экан, Ўзбекистон ва Руминиянинг қарашлари ва муносабатлари яқин эканлигини таъкидлади.

Ўзбекистон раҳбарияти Руминияда кечаётган ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий жараёнларни катта қизиқиш билан кузатиб боради. Руминиянинг Европа ҳамжамияти ва Евро-Атлантика тузилмасига интеграциялашиш йўлидаги саъй-ҳаракатларини юқори баҳолайди ва унинг бу борадаги ютуқлари икки томонлама ҳамкорлик ривожи учун янги имкониятлар очишига қатъий ишонч билан қарайди.

Ўз навбатида, Руминия Ўзбекистоннинг жаҳон сиёсат майдонидаги фаол ҳаракатларини ва халқаро аксилтеррор коалициясига кўрсатаётган ёрдамини юксак қадрлайди.

Икки мамлакат раҳбарияти ҳам БМТ, ЕХҲТ, НАТО каби халқаро ташкилотлар доирасида халқаро террорчилик, диний экстремизм, уюшган жиноятчилик, қурол-яроғ ва наркотик моддалар контрабандаси, миллий, минтақавий ва дунёвий хавфсизликка таҳдид соладиган бошқа хавф-хатарларга қарши биргаликда курашиш лозим, деган фикрни ёқлайди.

Ҳозирги кунда долзарб бўлиб турган Ироқ масаласида ҳам томонларнинг қарашлари бир хил. Ўзбекистон ва Руминия раҳбарлари ушбу мамлакатдаги можаро тезроқ ҳал этилишининг тарафдори эканликларини таъкидлар экан, АҚШ раҳбарлигидаги халқаро коалициянинг Ироқни қуролсизлантириш йўлидаги сиёсатини қўллаб-қувватлашини маълум қилди.

Президентлар ўзаро муносабатларни муҳокама қилиб, савдо-иқтисодий соҳадаги ҳамкорликнинг бугунги ҳолатидан қониқиб бўлмаслигини таъкидлади. Турли объектив ва субъектив сабабларга кўра, айни пайтда ўзаро савдо, сармоя оқимининг ҳажми нисбатан паст даражага тушиб қолган. Шу муносабат билан, Президент Ислом Каримов Руминия раҳбарининг ташрифини ўзаро сиёсий, ижтимоий, маданий ва иқтисодий алоқалар кўламини кенгайтиришга интилиш белгиси сифатида баҳолар экан, мамлакатларимизда ҳамкорликнинг ишга солинмаган имкониятлари захираси катта эканлигини қайд этди.

Ўзбекистон ва Руминия расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокарасида ҳам иқтисодий масалаларга алоҳида эътибор қаратилди. Президент Ислом Каримов Ўзбекистон Руминияга кимё, нефт кимёси, тўқимачилик саноати маҳсулотлари, қурилиш материаллари, минерал ўғитлар экспорт қилиши, у ердан эса мебелсозликнинг, мармар ва гранитга ишлов бериш саноатининг сифатли, синалган ва айни вақтда нисбатан арзон технологиялари, чарм маҳсулотлар, пойабзал келтириши мумкинлигини айтди. Булар қаторида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш каби тармоқлар бўйича қўшма корхоналар тузиш, сармоявий лойиҳаларда биргаликда қатнашиш, сайёҳлик соҳасидаги ва банкларо ҳамкорликни ривожлантириш таклифлари илгари сурилди. Масалан, Ўзбекистон ва Руминия банклари ўртасида вакиллик муносабатлари ўрнатилган, лекин амалда жуда кам операция бажарилади.

Ислом Каримов транспорт коммуникацияси масалаларига доим алоҳида эътибор билан қараб келади. Зеро, бу соҳа савдо-иқтисодий алоқаларга кучли таъсир кўрсатувчи омиллардан биридир. Руминия мисолида Констанца бандаргоҳи бунга яққол мисол бўла олади. Ўзбекистон товарларини Европа мамлакатларига етказиш ва у ердан маҳсулот келтиришнинг энг яқин йўли шу ердан ўтади. Лекин, очиқ айтганда, тарифлар мувофиқлаштирилмагани боис ундан фойдаланишда яқин ҳамкорлик қилиняпти, деб бўлмайди. Ислом Каримовнинг айтишича, Констанцада 1 тонна пахтани юклаш, тушириш, сақлаш ва ташиш хизмати 117 АҚШ долларига тенг. Украинанинг Ильичёвск бандаргоҳида эса айни шундай хизмат учун 72 доллар тўланади. Шу муносабат билан Президентлар Ўзбекистон-Руминия ҳукуматлараро иқтисодий кенгаши ҳамда савдо, молия, транспорт соҳаси муассасаларига бу масалани имкон қадар тез ҳал қилиш топшириғини берди.

Иқтисодий мавзуда сўз кетганда, Ўзбекистон ва Руминияни яна бир муҳим жиҳат бирбирига яқинлаштиришини таъкидлаб ўтиш жоиз. Европа тикланиш ва тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг аввалги мажлиси Бухарестда ўтган эди. Бу йил анжуманга Тошкент мезбонлик қилади. Ўзбекистон делегацияси Бухарест анжуманида фаол қатнашган, Руминия ҳукумати эса галдаги мажлис Тошкентда ўтказилишини ёқлаган эди. Икки мамлакат бундай тадбирга ҳозирлик кўриш борасида биргаликда тажриба орттирди. Руминия томони ЕТТБнинг бу йилги мажлисига ҳукумат ва ишбилармон доиралар вакилларидан нуфузли делегация жўнатишини маълум қилди.

Ион Илиеску Ўзбекистон Президентининг таклифларини тўла қўллаб-қувватлашини айтар экан, икки мамлакат қарийб бир вақтда бир хил ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий вазиятга тўқнаш келгани, деярли бир хил жараёнларни бошдан кечирганини таъкидлади. Демак, бир-бирининг тажрибасини ўрганиш баробарида, ўзаро ҳамкорлик орқали тараққиётга кўмаклашиш ва ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш ҳам мумкин. Шу нуқтаи назардан, Руминия раҳбарининг фикрича, Ўзбекистон Жанубий Европанинг марказий давлати бўлмиш Руминияда элчихона очса, бу алоқалар кенгайиши учун янги имкониятлар яратар эди. Бевосита иқтисодий ҳамкорликка келганда, ишлаб чиқариш кооперацияси ҳозирги куннинг долзарб талабларидан бири эканлигини таъкидлаш жоиз. Биргаликда маҳсулот ишлаб чиқариб, фақат миллий эҳтиёжни қондириш билан чекланмай, бошқа мамлакатларга сотиш икки томонлама фойдали бўлур эди.

Руминия Президенти ҳукуматлараро кенгашнинг галдаги мажлисини Бухарестда ўтказиш таклифини айтди. Унда давлатларимиз раҳбарлари мулоқотида қайд этилган ҳар бир масала мутахассислар томонидан бафуржа кўриб чиқилади ва ўз ечимини топади. Шунингдек, илм-фан ва таълим соҳалари вакилларининг алоқаларини жонлантириш, жумладан, олий ўқув юртларининг илмий ҳамкорлигини ривожлантириш, муайян соҳа олимларининг қўшма академик ва технологик тадқиқотларини кўпайтириш мақсадга мувофиқдир.

Ион Илиеску Ислом Каримовнинг Ўзбекистон ва Руминия халқлари бой тарихий, маданий ва маънавий меросга эга эканлиги, сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш зарурлиги ҳақидаги фикрларини маъқуллар экан, айниқса, маданий сайёҳликка эътиборни кучайтириш фойдали бўлишини таъкидлади.

Музокаралар якунида Ислом Каримов ва Ион Илиеску Ўзбекистон ва Руминия Президентларининг Қўшма баёнотига имзо чекди. Ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари Сайёҳлик соҳасида ҳамкорлик ҳамда Дипломатик ва хизмат паспортлари бўлган фуқароларнинг визасиз қатнови тўғрисидаги битимларни имзолади.

Шундан кейин ўтган матбуот анжуманида ҳозиргача икки томон учун ҳам муносабатлар 12 ҳужжат билан мувофиқлаштириб келингани, яна кўплаб ҳужжатлар тайёрланиш жараёнида ёки маъқулланиш арафасида эканлиги таъкидланди.

Ислом Каримов Руминияни Ўзбекистоннинг ишончли ва узоқ муддатли ҳамкори, деб билишини қайд этди.

Ион Илиеску мулоқотлар сермазмун ўтгани ва фойдали бўлганини таъкидлаб, самимий қабул учун миннатдорлик билдирди ва Ислом Каримовни Руминияга таклиф этди.

«Дўрмон»даги тадбирлардан кейин Руминия раҳбари Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов ҳамроҳлигида Олий Мажлисга ташриф буюрди. Ўзбекистон олий қонун чиқарувчи органи Раиси Эркин Халилов билан суҳбат чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш, парламентлараро алоқаларни кенгайтиришга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Руминиялик олий мартабали меҳмон пойтахтимиз марказидаги Хотира майдонида эрк ва тинчлик йўлида жон фидо қилган юртдошларимиз хотирасига ҳурмат бажо келтириб, «Мотамсаро она» ёдгорлиги пойига гул қўйди. Темурийлар тарихи давлат музейида Соҳибқирон ва унинг авлодлари ҳақида ҳикоя қилувчи тарихий ашёлар, нодир экспонатларни кўздан кечириб, Фахрий меҳмонлар китобига дастхат битди.

Шу билан Руминия Президенти ташрифининг расмий қисми ниҳоясига етди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири

Навоий вилояти

ХЎЖА ҲАСАНДА ХАЙРЛИ ТАДБИРЛАР

Қизилтепа туманидаги Хўжа Ҳасан қишлоқ фуқаролар йиғини таркибида 10 та маҳалла бор. У тумандаги энг катта ва энг илғор йиғинлардан ҳисобланади. Йиғин раислигига сайлангани-га бир йил бўлишига қарамай, кўпгина хайрли ишларни амалга оширишга улгурган Умар ака Раҳмонов барча тадбирларда бош-қош.

Яқинда Наврўз байрами арафасида бу ҳудудда ташкил этилган яна бир хайрли ишнинг гувоҳи бўлдик. Маҳалла ҳомийларидан бири - "Зилола" хусусий фирмаси бошлиғи Рустам ака Саломов 36-сонли мактаб-интернат ўқувчиларига хайрия дастурхони ёзди. Шу билан бирга, ҳар бир маҳалладан битта та кам таъминланган оила фарзандларига ўз ҳисобидан суннат тўйи қилиб берди.

- Бундай хайрия тадбирларини кўплаб ўтказдик, - дейди Умар ака, - яқинда 200 нафарга яқин кам таъминланган оилаларга бепул ун тарқатишни режалаштираяпмиз. Ҳар бир маҳалла ҳудудига кираверишда аркли дарвоза қурдираяпмиз. Зеро, обод юртга - обод маҳалла ярашади. Биз шунга муносиб иш қилишимиз керак.

Баҳор келиши билан йиғин ҳудудига 5 мингдан ортиқ манзарали дарахтлар экилди. Йўл ёқалари, ариқлар, ҳовузлар, ҳовлилар тозаланиб, гуллар экилиб, гўзал ҳолатга келтирилди. Апрель ойининг бошида Оқработ, Сарой қишлоқ фуқаролар йиғинлари бинолари қайта таъмирланди. Барча маҳаллаларда оиладавий спорт ташкил этилаяпти ва спорт мусобақалари ўтказилиб турибди. Шунингдек, ибратли оилалар ўртасида танлов ўтказилиб 5 оиладан Шукур ака Бердиев оиласи 1-ўринни қўлга киритди. Туман миқёсида эса 3-ўринни олиб, қимматбаҳо гилам билан тақдирланди. Тўй-маросимларни тартибга солиш ва ўтказиш тўғрисидаги тавсиялар ҳам аҳоли ўртасида ишлаб чиқилди ва режа тузилиб, ҳаётга тадбиқ этилмоқда. Тўйларда спиртли ичимликларни чеклаш ва аста-секин йўқотиш, тўйларни белгиланган соатда ўтказиш, ФХДЁ бўлими билан ҳамкорликда ишлаш шулар жумласидандир.

Ҳабибулла ҲОШИМОВ,
"Mahalla" мухбири.

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўн биринчи сессиясининг очилиши тўғрисида

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн биринчи сессияси 24 апрель куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 23 апрель куни соат 9.00 дан 18.00 га қадар ва 24 апрель куни соат 8.30 дан 10.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

● «Mahalla» чорраҳасида

"ҲУЖЖАТ ЭМАС, ПУЛ КЕРАК"МИШ?!

Кўкрагида нишонлар шодаси тизилган, оппоқ соқоли кўкрагига тушиб турган бир қария кўлтиқтаёкда автобусга чикди. У ўриндиққа жойлашиб улгурмасдан чиптачи болакай отахондан йўлкира талаб қила бошлади.

Қария чўнтакдаги гувоҳномасини чиқариб болакайга узатди.

- Менга ҳужжат-пужжат керакмас, пул керак, - деди болакай ўдагайлаб.

Ҳужжат қариянинг Иккинчи жаҳон урушида қон кечганлигини тасдиқлаб турарди.

- Ўғлим, - деди болакайга насиҳатомуз гап қотиб. - Қария саксонни қоралаб қолган. Қолаверса у уруш ногирони. Унинг дилини оғритиш шартмиди?

- Сизнинг нима ишингиз бор. Бундай бобойлар кўчада сотилаётган "темир-терсак"ларни кўкрагига тақиб олиб, уруш қатнашчисиман деяверади.

Қария бу пайт бошини кафтларига олганча юм-юм йиғлаб ўтирарди...

Иноят НЕЪМАТОВ,
пенсионер.

● Обод маҳалла йили тадбирлари

РОГУЗАР ҒОЛИБ

22 апрель куни бутун жаҳонда Ер куни деб эълон қилингани, бу ҳаракат ўттиз йилдан бери ўз сафида миллионлаб кишиларни бирлаштириб келаётганини кўпчилик билмаса керак. Бу ҳаракатдан мақсад кишилар эътиборини атроф муҳит муҳофазаси ишларига қаратиш, бу борадаги саъй-ҳаракатларнинг ижтимоий таъсирини оширишдан иборат.

Бир неча йилдирки, «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси ташаббуси билан юртимизда ҳам Ер куни нишонланмоқда. Ер кунига бағишланган тадбирларнинг асосийси «Экофестивал - 2003» фестивали пойтахтдги Боғи эрам номли маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтди. Фестивалда Ўзбекистон республикаси Олий Мажлиси депутатлари, вазирлик ва идоралар, нодавлат ва халқаро жамоат ташкилотлари, дипломатик корпусларнинг вакиллари, таниқли фан, маданият арбоблари, журналистлар ва пойтахт маҳаллалари аҳли қатнашдилар. Фестивалда «ЭКОСАН» ҳалқаро жамғармаси, Ўзбекистон оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, «Ўзкоммунхизмат» агентлиги, «Ўзтелерадио» компанияси томонидан республика миқёсида эълон қилинган «Энг обод маҳалла», «Оталар чойхонаси», «Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла» кўрик-танловларининг ғолиблари эълон қилинди. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, «Энг обод маҳалла» кўрик танлови ушбу йилда уч босқичда, яъни «ЭКОСАН» жамғармаси томонидан ҳар фаслда эълон қилинадиган «Экология ва саломатлик кунлари» доирасида баҳорги, ёзги ва кузги мавсумларда ўтказилмоқда. Чунки ободонлаштириш бўйича ҳар фаслнинг ўзига хос юмушлари бўлади.

Шундай қилиб, «Энг обод маҳалла» кўрик-танлови Низомида кўрсатилган шартларга асосан Қашқадарё вилояти Қарши шаҳридаги Рогузар маҳалласи 1-босқич ғолиби деб топилди. Ғолибга «ЭКОСАН» жамғармаси дипломи ҳамда танлов ташкилотчилари томонидан ажратилган 5 миллион 500 минг сўм миқдорда мукофот берилди.

«Оталар чойхонаси» кўрик-танлови бўйича Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги Оқ тепа маҳалласи чойхонаси 1-ўрин, Фарғона вилояти Наманган маҳалласи чойхонаси 2-ўрин, Қашқадарё вилояти Косон тумани Масит маҳалласи чойхонаси 3-ўринга муносиб топилди.

«Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла» кўрик танлови бўйича қуйидаги маҳаллалар ғолиб деб топилди: Тошкент вилояти Тошкент тумани Дўстлик маҳалласи биринчи ўрин, Қорақалпоғистон Республикаси Амударё туманидаги Чойкўл маҳалласи иккинчи ўрин, Сирдарё вилояти Гулистон шаҳридаги Намуна маҳалласи учинчи ўринга сазовор бўлди. Ғолибларга эсдалик совғалари топширилди.

Фестивалда таниқли санъаткорларнинг ижросида катта концерт дастури намойиш этилди.

Мухбиримиз

Обуна-2003

Mahalla

-Яна нима дейди?
-Иккинчи ярим йилликка обуна бошланибди,дейди!
-Биз йиллик обуна бўлганмиз, деб айт!

Mahalla

Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва Ахборот Агентлигида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи: 148

Хомий: «Матбуот тарқатувчи» хиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Матбуотчилар, 32-уй

Телефонлар:
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-57-62.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

Кўчамизнинг гапи

ЧИҚИНДИ ҲАМ САРАЛАНСА

Одатий кунлардан бири эди. Ўқишдан қайтаётиб Тошкентнинг марказий кўчалари бўйлаб ҳаракат қилаётган автобус деразасидан ён-атрофни кузатар эканман, ўзимча ўйладим: шаҳримиз нақадар озода ва шинам. Йўлакларда ифлос нарсаларга дуч келмайсан, киши. Баҳор тароватидан аста-секин яшил рангга кираётган ёки оқ, пушти гулларини ҳали тўкиб улгурмаган дарахтлар шаҳар ҳуснига ҳамоҳанг тарзда ажиб манзара ҳосил қилган. Кўриб кўз қувонади, дил яйрайди. Манзилига ошиқаётган йўловчиларни элтиб қўйиш мақсадида автобус енгил силкинганича йўлида давом этди.

Энди тамомила бошқа манзара хусусида. Яқинда тақдир тақозоси билан бир муассасага йўлим тушди. Манзилга элтувчи энг қисқа йўлдан боришга қарор қилдим.

Кўчаларнинг биридан ўтаётганимда димоғимга қўланса ҳид урилди. Ушбу ҳид келаётган тарафга назар ташладим. Не кўз билан кўрай-ки, чиқинди солинадиган идиш ҳам, унинг атрофи ҳам ахлатга тўла. Мени маъзур тутинг-у, у ерда ҳамма нарсани топишингиз мумкин: қоғозлар, сўлиган гуллар, идиш синиқлари, целофан халталар, картошка ва пиёз пўчоқлари, журнал қийқимлари ва ҳоказолар.

Энг даҳшатлиси, чиқиндилардан четроқда овқат, ҳа-ҳа, бир уюм овқат ачиб ётар эди.

Шу вақт бир бола ҳалтага солинган чиқиндини узоқроқдан турганича отиб юборди. Чиқиндилар ҳар томонга сочилиб кетди. Бола орқасига қайрилиб ҳам қарамаган ҳолда йўлида давом этди. Ундан сўнг ёши 50-60ларда бўлган кампир инқиллаганича челакда ахлат олиб келдида, қаерга тўкишини билмай, иккиланиб қолди. Ахлат ташланадиган қутига яқинлашиб бўлмаслигидан, у ҳам чиқиндиларни йўлга тўкишга мажбур бўлди.

Кўпинча бундай мавзуда гап кетганида айбни кўчаларни супуриб-сидириш вазифаси бўлган фаррошлар ҳамда тўпланган ахлатни ташиб кетувчиларга ёки айрим мутасадди ташкилотларга осонгина юклаб қўя қоламиз. Нима учун саноати ривожланган мамлакатлар фуқаролари чиқиндиларни саралаган ҳолда махсус идишларда, ҳар бири учун белгиланган жойга ташлайдилару, бизда эса чиқиндилар аралаш-қуралаш ташланади, деган саволга жавоб ахтариб ўтирмаймиз ҳам. Ваҳоланки, шундай йўл тутилганда чиқиндиларни қайта ишлаш саноатининг вазифаси ҳам енгилланади, касаллик, ортиқча муаммоларга ўрин қолмайди.

Машҳурахон ТЎХТАМИРЗАЕВА

Маҳаллалар ўртасида "Коммунал хизматлар ҳақининг тўланишини таъминлашда намуна кўрсатган маҳалла" танловини ўтказиш тўғрисида

НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 7 февралдаги 70-сонли қарори билан тасдиқланган "Обод маҳалла йили" дастурининг 35-бандини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқилган.

I. Танлов ўтказиш мақсади, шарти ва муддати

1. Мақсад:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари (кейинги ўринларда "маҳаллалар" деб аталади) мавқеини ошириш, аҳоли ва маҳаллий ҳокимликлар, маҳалла ҳудудида жойлашган корхона ва ташкилотлар олдида обрў-эътиборини мустаҳкамлаш, аҳолига кўрсатилган коммунал хизматлар учун тўловларнинг ўз вақтида ва тўлалигича амалга оширилишини таъминлаш, хизмат кўрсатиш сифати ва самарадорлигини ошириш;

Аҳолининг коммунал хизматлар учун тўловни тўлиқ тўлашини таъминлашда маҳаллаларнинг ижобий тажрибасини рағбатлантириш ва ёйиш;

Маҳаллалар ўртасида кўрсатилган коммунал хизматлар ҳақини тўлиқ ва ўз вақтида тўлаб борилишини таъминлашга эришиш ҳамда бу борада яхши натижаларга эришаётган маҳаллаларни қўллаб-қувватлаш;

2. Танловда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча маҳаллалар иштирок этишлари мумкин.

3. Танлов 2003 йил давомида ўтказилади.

4. Танловнинг Низоми ва Ташкилий қўмитаси таркиби "Ўзкоммунхизмат" агентлиги ва Республика "Маҳалла" жамғармасининг қўшма қарори билан тасдиқланади.

5. Жойларда "Маҳалла" жамғармасининг ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимлари ҳамда Ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаларининг қўшма қарори билан тегишли Ташкилий қўмиталар тузилади.

6. Танловнинг Республика Ташкилий қўмитаси Тошкент шаҳар Моваройнаҳр кўчаси 6-уй, Республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси биносида жойлашган.

7. Ташкилий қўмита "Маҳалла" газетаси ва бошқа оммавий ахборот воситалари орқали танлов тўғрисида мунтазам ахборот бериб, ҳар чоракда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаларидан маҳаллаларнинг коммунал хизматлар учун тўловлар тўланишини таъминлаш бўйича бажарилган ишларининг умумлаштирилган якунларини таҳлил қилиб боради.

8. Танлов иштирокчиларининг тақдим этган ҳужжатларини қабул қилиш ва таҳлил этиш учун Ташкилий қўмита аъзоларидан Ишчи гуруҳи ташкил этилади.

9. Танлов натижалари бўйича якуний хулоса ва танлов ғолибларини эълон қилинш 2004 йил январ ойида амалга оширилади.

II. Танлов ўтказиш даврида маҳаллалар ва коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари ўртасидаги муносабатлар

1. Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари (газтаъминот, сув таъминоти ва оқаволарни қабул қилиш, иссиқлик таъминоти ва санитария тозалаш) кўрсатилган хизматлар учун аҳолидан тўловларни ўз вақтида ва тўлалигича ундиришда кўмаклашиш тўғрисида маҳаллалар билан ўрнатилган тартибда шартномалар тузишлари шарт.

2. Маҳаллалар коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари билан тўловлар миқдорини аниқлаш ва аҳоли томонидан амалга оширилиши ҳақида маълумотларни олиб бориш учун масъул вакил тайинлайдилар.

3. Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари тасдиқланган тарифлар асосида, истеъмол қилувчи фуқароларнинг тўловлар ҳисобини маҳаллаларга тақдим этадилар.

4. Маҳаллалар коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари тақдим этган тўловлар ҳисобига мувофиқ ҳар ойда тўлов варақалари асосида ҳисобот бериб боради.

III. Маҳаллалар тўловларни бориши ҳақида маълумотларни тақдим этиш тартиби ва муддатлари

1. Тўловлар тўғрисида маълумотлар коммунал хизмат кўрсатувчи корхоналар раҳбарлари ва маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари томонидан тасдиқланган бўлиши шарт.

2. Танловда иштирок этувчи маҳаллалар коммунал хизматлар учун тўловлар ҳақидаги ахборотни коммунал хизмат кўрсатиш корхоналарига ойнинг якуни бўйича келгуси ойнинг 15 кунигача тақдим этадилар ва коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари раҳбарлари тасдиғидан ўтказадилар.

3. Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари маҳаллалар ва улар томонидан тасдиқланган ахборот асосида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2002 йил 26 февралдаги ПФ-3038 Фармонига мувофиқ "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва уй-жой мулкдорлари ширкатлари аҳолининг коммунал хизматларга тўловларни тўлалигини таъминлагани учун рағбатлантириш тартиби тўғрисида"ги Низомига кўра тўловлар 100 фоизга амалга оширилганда тушган маблағнинг 15 фоизи, 75 фоиздан кўп амалга оширилганда тушган маблағнинг 7 фоизи миқдорида бажарувчиларга ўтказадилар.

4. Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари тасдиғидан ўтган ҳужжатларни ва коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари томонидан рағбатлантириш фоизлари тўланганлиги тўғрисидаги ахборотни Ташкилий қўмитага умумлаштириш ва таҳлил қилиш учун ҳар чоракнинг якуни бўйича келгуси ойнинг 15 кунигача тақдим этадилар.

IV. Танловга тақдим этиладиган асосий ҳужжатлар

1. Маҳалла ҳудудидаги мавжуд хонадонлар ва аҳоли сони тўғрисидаги маълумот:

- табиий газ билан таъминланган хонадонлар ва улардаги аҳоли сони;
- ичимлик суви билан таъминданган хонадонлар ва улардаги аҳоли сони;
- канализация билан тащминланган хонадонлар ва улардаги аҳоли сони;
- марказлашган иситиш тармоғига уланган хонадонлар ва улардаги аҳоли сони;
- газ ўлчагичлар ўрнатилган хонадонлар сони;
- сув ўлчагичлар ўрнатилган хонадонлар сони;
- маҳаллаларнинг коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари билан тўловларни тўлалигини таъминлаш тўғрисида тузилган шартномаларнинг нусхаси;

2. Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналарининг маҳалла билан тузган шартномасининг тўла бажарилганлиги тўғрисида маълумотлар.

V. Танловда ғолибларни аниқлаш мезонлари

1. Танловда иштирок этган маҳаллалар ўз ҳудудида истиқомат қилувчи аҳолининг барча кўрсатилаётган коммунал хизматлар учун жорий ва олдинги давр қарзлари тўловларини тўланишини таъминлаганлари ҳамда маҳаллада коммунал соҳада амалга оширилаётган ислоҳотларга тўлиқ амал қилиб бораётган тақдирда ғолиб деб ҳисобланадилар.

2. Ташкилий қўмита таркибидаги Ишчи гуруҳи ҳар чоракда танловда иштирок этган маҳалла ҳисоботларини таҳлил этиб боради ва таҳлил натижалари Ташкилий қўмита томонидан тасдиқланади.

3. Танлов натижалари бўйича якуний хулосани Ташкилий қўмита Ишчи гуруҳи барча чорак якунлари таҳлили асосида қабул қилади.

4. Танлов ғолиблари Ташкилий қўмитанинг якуний мажлиси қарори асосида "Ўзкоммунхизмат" агентлиги ва Республика "Маҳалла" жамғармасининг қўшма қарори билан тасдиқланади.

VI. Мукофотлар миқдори ва ажратилиш тартиби

1. Битта биринчи ўрин учун – 6 000 000 (олти миллион) сўм мукофот пули;

Иккита иккинчи ўрин учун – 4 000 000 (тўрт миллион) сўмдан мукофот пули;

Учта учинчи ўрин учун – 2 000 000 (икки миллион) сўмдан мукофот пули.

2. Ғолиб маҳаллалар эришган мукофотларини маҳалладаги кам таъминланган, боқувчисини йўқотган ва эҳтиёжманд оилалар, ёлғиз кексаларга коммунал хизматлар ҳақини тўлашда кўмаклашиш, маҳалла ҳудудини ободонлаштириш, маҳалла идорасини зарур жиҳозлар ва оргтехника воситалари билан жиҳозлаш, фаолият юритиш ишларини яхшилаш, танловни ўтказиш даврида коммунал тўловларни ўз вақтида ва тўлалигича таъминлашда фаол иштирок этган маҳалла фаолларини тақдирлаш ҳамда спортни ривожлантириш йўлида сарфлашлари мақсадга мувофиқ.

VII. Мукофот жамғармасини шакллантириш

Танловда ғолиб бўлган маҳаллаларни рағбатлантириш учун мукофот жамғармаси "Ўзкоммунхизмат" агентлиги маблағлари ҳисобига шакллантирилади ва ғолиб маҳаллалар ҳисоб рақамларига ғолиблик эълон қилингандан сўнг бир ой муддатда ўтказиб берилади.

Шунингдек, улар Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва "Маҳалла" хайрия жамғармасининг Фахрий ёрлиқлари ва ҳомийларнинг қимматбаҳо эсдалик совғалари билан тақдирланадилар.

● Таклиф

Мен, ўз маҳаллам фаоли сифатида айни дамларда айрим маҳалла фуқаролари орасида кўп мунозара ва тортишувларга сабаб бўладиган, баъзи ҳолларда маҳаллани тарқалиб ва бўлиниб кетишига ҳам олиб келадиган муаммо тўғрисида фикрлашмоқчиман. Бу муаммо – маҳалла ҳаётида одат бўлган идиш-анжомларни харид қилиш ва йиғиш, ушбу идиш-анжомларни тўй-маъракаларда вақтинча ишлатишга бериш, сақлаш, ҳисобини олиб бориш, яроқсиз идиш анжомларни рўйхатдан ўчириш, янгисини харид қилиш, хайрия йўли билан маҳаллага берилган идиш-анжомларни рўйхатга олиш каби масалалардир.

Бугун маҳалла ҳаёти ўзининг фаолиятини янада кенгайтирмоқда. Кўпчиликнинг назарида маҳалланинг бу каби хўжалик ишлари кичик, иккинчи даражали ишларга айлангандек. Балки шундайдир. Аммо бу муаммо мавжуд. Фикримча, бугунги кунда бу масалани ҳамма маҳаллалар томонидан умумий тартибда ташкил этиш учун республика миқёсида ягона бир тартиб лойиҳасини ишлаб чиқиш зарурати сезилмоқда. Шу ўринда мен қуйидагиларни таклиф қиламан:

- маҳалла ҳудудида яшовчи ҳар бир оила маҳалла идиш-анжомларидан келгусида фойдаланиш учун маҳалла фуқароси бўлиш олдидан маҳалла фондига аъзолик улушини тўлаши лозим;

ТЎЙ-МАЪРАКА АНЖОМЛАРИ

У маҳаллада қандай тартибда ишлатилади?

- маҳалла идиш-анжомларини маҳалла ҳудудидан ташқарида бўлган ташкилот ва фуқароларга вақтинча ишлатиш учун маҳалла фуқаролари томонидан ушбу идиш-анжомларни ишлатиш учун талаб бўлмаган кунларда берилиши мумкин;

- маҳалла фуқаролари томонидан ўтказиладиган тўй-маросимлари тўй кунидан камида икки ҳафта олдин маҳалла тўй комиссиясига ёки маҳалла котибига хабар қилиниши ва рўйхатга олиниши керак;

- маҳалла идиш-анжомларини тўй маросимларига бериш тўйлар рўйхатидаги навбат тартибида амалга оширилади;

тўй маросимларига идиш-анжомларни беришда тўй қилувчи шахс идиш-анжомлардан вақтинчалик фойдаланиш учун икки минимал иш ҳақи ҳисобида кафолат пулини маҳалла кассасига тўлайди;

- омборчи бериладиган идиш-анжомлар рўйхатини тузади ҳамда рўйхат сўнгида икки тарафлама имзо чекилади;

Тўйдан кейин белгиланган кунда тўй қилувчи шахс барча олган идиш-анжомларни тозалаб, бутун ҳолда маҳалла омборига қайтариши шарт.

Шунингдек, маърака маросимларида вақтинча фойдаланиш учун маҳалланинг идиш-анжомлари тўй маросимларидан олдин томонлар билан келишилган ҳолда навбатсиз берилса. Маълумки, тўсатдан азадор бўлиб қолган оила аъзолари баъзи зарур буюм-анжомларни тополмай шошиб қоладилар. Шундай ҳолатларни ҳисобга олиб, зарурат туғилганда маҳалла оқсоқолнинг (котибнинг ёки тўй-маърака комиссияси раисининг) рухсати билан, тезкорлик билан иш тутиш мақсадида, кейинчалик ўрнига-ўрин олиб келиб бериш шарти билан омбордан мавжуд зарур нарсалар берилишини йўлга қўйишни таклиф қиламан.

Ўлим туфайли зарур бўлган ва бир бор ишлатиладиган буюмлар, матолар боқувчиси бўлмаган, ногирон фуқароларга ёки кам таъминланган оила аъзолари вафот этганда қайтариб бермаслик шарти билан маҳалла ҳисобидан берилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Маърака маросимларида (марҳумни дафн этиш, фотиҳа, ёдлаш кунларида) маҳалланинг идиш-анжомларидан фойдаланганлик учун ҳақ олинмайди. Бунда идиш-анжомларни олувчи шахсдан фақатгина кафолат пули олинади ва маросим тугаб, идиш-анжомлар қайтарилгач, ушбу кафолат пули унга тўлалигича қайтарилади. Бу идиш-анжомларни янгилаш, таъмирлаш ва янгисини харид қилиш масалалари маҳалла фаоллари кенгашида муҳокама қилиниб, кенгаш қарорида янги идиш-анжомни сотиб олиш учун маблағ манбалари аниқ кўрсатилган бўлиши шарт.

Яроқсиз идиш-анжомлар маҳалланинг тўй-маърака комиссияси билан тафтиш комиссияси иштирокида тузилган далолатнома асосида рўйхатдан ўчирилса.

Аслида аксарият маҳаллаларимизда юқоридаги тартиблар алла-қачоноқ йўлга қўйилган. Натижада тўй-маърака қилувчи фуқароларнинг ҳам, маҳалла ходимларининг ҳам идиш-анжомларни ишлатиш борасида кўнгли тўқ. Айрим жойларда эса айнан шу масала турли можаролар ва кўнгилхираликларга, маҳалла аҳли, қўни-қўшнилар ўртасига совуқчилик тушишига сабаб бўлмоқда. Умумий тартиб-қоиданинг жорий этилиши бу борада илғор маҳаллалар фаолиятини оммалаштиришда, муаммоларни ҳал этишда жуда асқотган бўларди.

Қ.ФАЙЗИЕВ,
Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани Ойбек номли маҳалла тафтиш комиссияси раиси.

ҚАБОҲАТ

УНИ ҲЕЧ БИР ВАЖ БИЛАН ОҚЛАБ БЎЛМАС ЭДИ

Улар — амакиваччалар Дилшод Кулонов билан Неъматилла Ўролов — 30-35 ёшлардаги шу икки йигит ҳаётда ўз ўрниларини топишга интилиб, бирор касб-корга уринмасдан, тузук-қурук меҳнат қилмай яшаб келишарди. Енгил-елпи юриш, эртанги кунни ўйламаслик, аниқроғи, дангасалик ва ишёқмаслик уларни қабоҳатга юзма-юз қилди, босқинчилик, вахшиёна қотиллик кўчасига етаклади. Пул учун ўз қариндошларининг жонига қасд қилишди.

I

Бекободда ҳалол меҳнатлари билан ўз бахту тахтини яратиб яшаётган бир хонадон бор эди. Унинг соҳиби Шерғози Шодмонов ота-онасидан барвақт етим қолиб, уринибсуриниб оёққа тураётган бир йигит. У ўзи каби етимликда ўсган, олийгоҳни битириб, ҳаёт синоатларини енгиб, унда ўз ўрнини эгаллаб бораётган Озодахон билан турмуш қуриб, кўп қатори яшарди. Бирин-кетин биридиридан ширин икки ўғил кўришди.

Шерғози ҳаётимизда бошланаётган турли ўзгаришларни жуда барвақт идрок этди ва ўзининг бутун салоҳиятини, уқувию куч-ғайратини ишга солиб, рўзғорини бутлаш, хонадонига файзу барака киритиш, норасида дилбандларини зориқтирмай тарбиялаш ҳаракатига тушиб кетди. Шу мақсадда тижорат билан ҳам шуғулланди, олисяқин хорижий давлатларга бориб ишлаб ҳам келди. Ҳар гал Бекобод шаҳрининг 11-даҳасидаги 19-уйга келиб, 11-хонадон эшигини очганида, ўғиллари Ражабали билан Ҳамиджоннинг қийқириб, ўйноқлаб қучоқ очиб бағрига ташланишлари, Озодагинасининг майин қулимсираб туришлари унинг барча чарчоқларини, беҳаловат кунлари ғуборини елга учириб юборарди. Мана шу шодон қийқириқлар, мана шу майин табассум учун у жони жаҳонини бағишлар, шундай учрашувлар интиқлигида жамики қийинчиликлару, айрилиқ уқубатларига бардош берар эди.

Озода-чи? Унинг бу ҳаётдан кутганлари, орзу-ҳаваслари кўп эди ҳали. Етимликда қоқилиб-суқулиб ўсди. Лекин ҳаётдан безиб, зада бўлмади, асло умидсизликка тушмади, ҳамиша ширин орзулари қанотида интилиб яшади. Тушларида кўриб ҳавас қилган осуда, ҳузур-ҳаловатли, маъномазмунли ҳаётга фақат ўқиш, изланиш, меҳнат орқали эришиши мумкинлигини барвақт англаб етди. Олий маълумотли педагог бўлиб етишди. Бекобод шаҳридаги 11-санъат мактабида нав-ниҳол ўғил-қизларни нафосат ва гўзаллик оламига етаклаб, уларнинг баркамол инсонлар бўлиб вояга етишлари учун бутун салоҳиятини сарфлаб меҳнат қилди.

Озода олис-совуқ юртларда болаларим, оилам, рўзғорим дея ишлаб юрган турмуш ўртоғи уйда йўқлигини билдирмай, икки ўғлини ардоқлар, ҳар тонг Ҳамиджонни боғчага, Ражабалини мактабига элтиб қўяр эди. Шу билан масрур, шу билан мағрур, шу билан бахтли эди у. Шерғози олис-олис шаҳарлардан қўнғироқ қилиб қолса, баногоҳ эшик очиб кириб келса, болаларининг қийқириғи, шодлиги ўзининг энтикишларини, интизор кутишларини ошкора этиб қўймаганлигига шукроналар айтиб, хиёл жилмайганича туриб қоларди.

Азиз газетхон, эътибор берган бўлсангиз, ўз мўъжаз бахтини топиб, эмин-эркин, бирор зориқишсиз яшаётган, меҳр-оқибатли бу хонадон ҳузурида ўтган замон кўринишида ҳикоя қилаяпмиз. Аслида ҳам шундай. Энди бу оила йўқ, ёвуз қотиллар тажовузи уни вайрон қилди. Шерғозининг аламли тўлғонишларида эсланади, энди у. Ражабалининг тунги босинқирашларида намоён бўлади.

II

Шерғози хориждаги меҳнатидан бир фурсат вақт ажратиб, Бекободга келганида ёр-дўстлари, қариндош-уруғлари билан учрашиб, уларнинг ҳолидан хабар олар, ўринли-фойдали маслаҳатларини берар эди. Табиатан кўнгли очиқ, танти бу йигит, айниқса, тенгдошлари, ёшлар бу ҳаётда гангиб қолмасликлари учун қайғурарди. Ўша — 1999 йилнинг декабрида ҳам унинг шу хислати устунлик қилди.

— Жиян, ҳаётнинг боришини кўраяпсан, — деди у Тожихол опасининг катта ўғли Дилшодга. — Қачонгача бу алфозда юрасан? Бирор ишнинг белини тут. Ҳаракат қилгинда, ахир.

Дилшод тоғасидан кўзларини олиб қочди:

- Тижорат билан шуғулланай дейману, иш бошлашга сармоя йўқ, - деди минғиллаб.

Шерғози бир оз ўйлаб ингиз йўқ, ишланг-да, энди...

Такасалтанг, ишёқмас Дилшодга шу беозор танбеҳ ҳам малол келарди.

2001 йилнинг 1 январь куни Шерғози Бекободда фарзандларининг суннат тўйини ўтказди. Тўйга опаси Бахтигул турмуш ўртоғи Неъматулла Уролов билан бирга келди. Меҳмонлар тарқалишгач, Озода бир лаганга ош сузиб, устига нон қўйди-да, дастурхонга тугиб, Бахтигулга тутқазди:

— Болаларга олиб боринглар.

Тўйни ўтказиб, Шерғози ҳам 19 январь куни кўнглида бир олам хузур-қувонч билан олди-да, нариги хонага ўтиб, пул олиб чиқди.

- Мана, жиян, сармоя. Лекин ақлни ишлат, пишиқ-пухта бўл. Бу пулни топганингда берарсан.

Қўлига тутқазилган 200 АҚШ долларини кўриб, Дилшоднинг кўзлари ўйнаб кетди, юраги ҳапқирди. Аммо ўзи айтган тижоратнинг бошланишидан дарак бўлмади. Тоғаси берган пулларни қайси бир кўчаларда совуриб юборди.

— Ҳа, Дилшоджон, тижорат нима бўлаяпти? — деб қўярди гоҳи-гоҳида Озода. — Ҳамон ўша-ўша юриш туришку? Ўзгариш йўқ-ку? Кучингиз бор, ақл-идрокда кам жойинг йўқ, ишланг-да, энди...

Дилшодга шу беозор танбеҳ ҳам малол келарди.

2001 йилнинг 1 январь куни Шерғози Бекободда фарзандларининг суннат тўйини ўтказди. Тўйга опаси Бахтигул турмуш ўртоғи Неъматулла Уролов билан бирга келди. Меҳмонлар тарқалишгач, Озода бир лаганга ош сузиб, устига нон қўйди-да, дастурхонга тугиб, Бахтигулга тутқазди:

— Болаларга олиб боринглар.

Тўйни ўтказиб, Шерғози ҳам 19 январь куни кўнглида бир олам хузур-қувонч билан яна Москвага, ишига жўнаб кетди. Хайрлашиш чоғи у маъсумагина Озодасини, кенжатойи Ҳамиджонни сўнгги бор кўраётганлигини қаердан билсин!

III

Кейинги пайтларда Дилшод амакиваччаси Неъматилла билан кўпроқ "ош-қатиқ" бўлиб қолди. Унинг бирор бир ишнинг бошини тутмай сандироғлаб юриши, кунларни бесамар ўтказиши ота-онага ҳам малол кела бошлаган эди. 12 январь куни гап айланиб, хонадонда навбатдаги жанжал бошланди. Дилшод ота-онасига зарда қилиб уйидан чиқиб кетди. Бу тўполондан хабар топган Шерғози жиянини опаси Бахтигулнинг уйига бошлаб борди: "Тинчиб кетишгунча шу ерда яшаб турсин".

Бу меҳрибонлиги билан икки шум ниятли "ҳамтовоқ"нинг бошини қовуштириб қўяётганлигини бечора Шерғози қаёқдан билсин ўша аснода?!

Дилшод билан Неъматилла уззу кун бўш эди. Гап айланиб, пул топишдан нарига ўтмас, ҳар иккиси ҳам танишбилишларидан қарз олган, уни шу кезларда қайтаришлари керак эди. Орадан бир ҳафта ўтиб, тоғаси Шерғози Москвага жўнаб кетган кундан бошлаб Дилшоднинг хаёллари бежо бўла бошлади.

Шундай суҳбатлардан бирида босқинчилик ҳақидаги ёвуз фикр илк дафъа кимдан чиққанлиги бизга қоронгу. Кейинчалик тергов ва суд жараёнларида уни улар бир-бирларига ёпиштиришга уринишди. Дилшод Неъматилла "моддий томондан қийналиб кетдим. Шерғози Россияга бориб ишлаб келаяпти, унда пул бўлиши керак, ҳозир у яна Россияга кетган, уйига бориб, хотини ва болаларини ўлдириб, пулларини олайлик", деб таклиф қилганлиги ҳақида кўргазма берди. Неъматилла бўлса, "Кулонов Дилшод унга тоғаси Шерғозидан икки юз АҚШ доллари қарзлигини, тоғаси Москвага қатнаб пул ишлаётганлигини, уйига бориб келинойиси Озода ва ўғилларини ўлдириб, бор пулини оламиз" деб айтганлигини судга маълум қилди.

Хуллас, икки амакиваччанинг қабоҳат ботқоғига ботиб боришди. Содир этилажак қотиллик ҳусусида бамайлихотир муҳокама юритишганига лол қоласан, киши!

Олдиндан ким кимга пичоқ уриши ҳам келишиб олинди. Шу хусусда гап борганида, Неъматилла:

— Мен болаларни ўлдира олмайман, онаси Озодани бўлса, бошқа гап, — деди.

Болаларни "бир ёғлик" қилишни Дилшод ўз зиммасига олди. Шуни айтиб, у ўзи билан олиб юрадиган қинли пичоққа кафтини уриб қўйди.

IV

2001 йилнинг 3 февраль куни пешиндан кейинроқ Дилшод билан Неъматилла ёвуз режаларини амалга оширишга отланишди. Шодмоновлар яшайдиган уйга етиб келиди. Шу пайт Дилшод ўзи билан олиб келган рўзғор пичоғини Неъматиллага тутқазди. У тиғни енг ичига яшириб олди.

Хонадон эшигини тақиллатишди. Ичкаридан катта ўғил Ражабалининг овози эшитилди:

— Ким у ?

Дилшод ўзини танитиб, Неъматилла билан келганлигини айтди:

— Эшикни оч.

Лекин Ражабали:

— Эшикни очмайман, — деди. — Аям ишга кетганлар.

4 февраль куни эрта билан яна эшикни тақиллатиб боришди.

Остонада Озода пайдо бўлди.

— Лаган билан дастурхонни олиб келдик, — деди

Ёди ўчмас кишиларимиз

Машҳур раққоса, беқиёс иқтидор соҳибаси Мукаррама Турғунбоева ижросидаги рақсларни томоша қилганда дили яйрамаган, санъаткор шаънига тасаннолар айтмаган юртдошимиз топилмаса керак.

Мукаррама Турғунбоева нафақат бетакрор раққоса, балки рақслар саҳналаштиришда ҳам моҳир уста бўлгандилар. У киши «Баҳор» рақс дастасини тузиб, унинг ижросида оммавий рақсларни санъат шинавандаларига ўлмас мерос қилиб қолдирган.

Шу йилнинг 16 майида Му-

МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВАНИ ХОТИРЛАБ...

каррама Турғунбоеванинг таваллуд топганига 90 йил тўлади. Шайхонтоҳур туманидаги Ибн Сино номли маданият марказида бу санага бағишлаб хотира кечаси ўтказиш бир неча йилдан бери анъанадир. Айни кунларда ҳам марказда яқинлашаётган санага бағишланадиган тадбирга тайёргарлик ишлари қизғин. 16 май куни ўтадиган хотира кечасида Мукаррама опанинг шогирд ва издошлари, маданият ва санъат арбоблари, хорижлик меҳмонлар ва ёш ижодкорлар қатнашадилар.

Абдулла ҚУРБОНОВ

● Мулоҳаза, муносабат

«АВТОБУСДА ЮРИШНИ ЧИДАГАНГА ЧИҚАРГАН»(МИ)!?

Ота-боболаримиз: "Кечқурунги кайфият эрталабгисини белгилайди", деган нақлни бекорга айтишмаган. Айниқса, ишга асосан автобусларда қатнайдиган фуқаролар унинг мағзини яхшироқ чақадиган бўлиб қолишган.

Табиийки, кун бўйи меҳнатдан сўнг ҳар бир инсон чарчайди. Шундай кезларда тезроқ манзилга етиб олишга, ёнбошлаб, оила даврасида бир чойнак чойни эрмак қилишга нима етсин. Лекин бу яхши ниятингиз сизга ҳамроҳ бўла олмаса-чи? Албатта, кайфиятингиз бузилади, асабингиз таранглашади ва пировардида уйингизга ҳам қовоқни уйиб кириб борасиз. Бунга сабаб нима дейсизми? Автобус-да! Айниқса, эрталаб соат 7-9 ва кечқурун 17-19 ларда бекатларда ўз манзилларига шошилиб, интизорлик билан автоулов кутиб турган йўловчиларни кўриб, дилингиз хира тортади. Ва, ниҳоят, 30-40 дақиқа ўтгач бир томонга сал ёнбошлаган "узоқни яқин қилувчингиз" кўринади. Енгил нафас оласиз, лекин бу узоққа чўзилмайди. Чунки эшиклар очилгач, ким биринчи бўлиб чиқиш "мусобақа"си бошланади. Яхши тарбия кўрган, соддадил кишилар аввал кексалар ёки болали аёлларга йўл берадилар-у, аммо янглишганларини сезиб қоладилар. Сабаби - чиқиш ва кириш жойининг иккаласи ҳам тирбандлигидан ҳайдовчи эшикларни ёполмай хуноби ошаётганди. Начора, тақдирга тан бериб кейингисини кутишдан бошқа илож йўқ. Дарвоқе, агар унга ҳам чиқолмаса-чи? Ана шунда асаб деган нарса "ўйнайверади", қон босими борларники юқорилайди, йўқларники эса пайдо бўла бошлайди.

Хуллас, бундай азобдан қутулиш учун йўловчи бечора қандай бўлмасин автобусга чиқиб олиш пайида бўлади ва бунга эришади ҳам. Энди, автобус саҳнидаги ҳангомаларни гапириб бериш учун ҳам сабр-бардошли киши керак бўлади. Туртиб ўтишлар, оёқни босишлар, юзингга қараб йўталишлар, акса уришлар ва ҳоказолар.

- Автобусда юришни чидаганга чиқарган, - дейди ўрта яшарли йўловчи, - чўнтак кўтарса-ю киракаш машинада ялпайиб ўтириб кетганга нима етсин. - Салонга бир назар ташланг-а, хўб, машина эски экан, янгисини харид қилишга маблағ чатоқдир, лекин унинг ичини таъмирлаб қўйиш мумкинку! Мана, шу автобуснинг ўзида 2 та ўриндиқ носоз, юқоридаги ушлагичнинг учдан бири йўқ. Деразалари эса очилмайди.

- Гап сотгандан кўра паттангизни олиб қўйинг, - деди сочсоқоли ўсган чиптачи йигит.

- Мана, марҳамат, - зардаси қайнади ҳалиги кишининг, - ҳужжатимни учинчи марта кўрсатишим ёки кўксимга ип билан тақиб юрайми?

Шу пайт ҳайдовчи "Тушадиганлар борми?" деб сўради-ю, жавоб бўлмагач ушбу бекатда тўхтамай ўтиб кетди. Автобусни кутаётганлар чапак чалганча қолаверишди.

Хўш, уларда нима гуноҳ? Энди қандай қилиб манзилларига етиб олишади? Бардоши зўрлар бир амаллаб чидашар. Бироқ қолганлар-чи?

Йўловчилардан бир аёл шундай саволни ҳайдовчига бериб кўрди-ю, балога қолди. Яна чиптачининг энсани қотирадиган товуши эшитилди:

- Қани, сурилинглар - ўртаси бўш-ку! Чипта олмаганлар тезроқ олсин, олганлар кўрсатсин!

"Энсани қотирадиган" ибораларини ишлатганимизнинг боиси чиптачи дегани борки, худди тўтиқушдай битта гапни қайтараверади, қайтараверади: - "Сурилинглар, ўртаси бўш!"

Балки бу йўловчи учун шу ерда туриш ўнғайдир, балки тушишга ҳозирланаётгандир, деган мулоҳазани хаёлига ҳам келтирмайди, одамлар тиқилиб бўлса-да кўпроқ кирса бўлди. Ҳозиргина бир амаллаб салонга чиқиб олган танишимиз - ўқитувчи Вали Умаров гап қотди:

- Укажон, ҳадеб қистайверма, тиқилинчда чўнтагимга қўлимни суқолмаяпман, одам сал камайсин, чиптангни олмаган номард...

- Мардлигингизни бошқа жойда қиласиз, бу ер-автобус, бўлинг, узатинг!..

Кўриниб турибдики, ҳайдовчи ва чиптачининг асл мақсади битта, у ҳам бўлса қандай йўл билан бўлмасин - кира ҳақини ундириш, тамом, вассалом. Билъакс, йўловчилар билан самимий, хушмуомалада бўлиш, ҳозирги ва келгуси бекатлар номини эълон қилиш, қариялар, болали аёллар, ногиронлар ёхуд тўсатдан хасталаниб қолган фуқароларни жой билан таъминлашга кўмаклашиш, автобус ичидаги мавжуд камчиликлар учун узр сўраш унинг вазифасига кириши керак эмасдек?! Бундай муомала, ортиқча гап-сўзлар, қўрслик билан ҳеч қачон йўловчилар кўнглини овлаб бўлмайди, кунлик кира ҳақи режасини ҳам бажариш мушкул.

Бироқ эътироф этиш жоизки, пойтахтимиз автотранспорти хизматчиларидан кунлик режаларини ошириб бажараётганлар ҳам бор. Уларнинг юқоридаги сингарилардан фарқлари - ширинсўз, ўзаро муносабатларда ўзларининг ҳам, бошқаларнинг ҳам ҳурмат-иззатини жойига қўйишади. Икки қўли кўксида. Йўловчи халқига шундан бошқа яна нима керак, ахир!

Қисқаси, юқоридаги фикр-мулоҳазаларимиз билан мутасадди ташкилотларга таъна тошларини отиш ниятидан йироқмиз. Иш бор жойда ўзига яраша камчиликлар ҳам бўлади. Мақсадимиз азим ва гўзал пойтахтимиз ҳамма жиҳатдан, шу билан бирга автотранспорт хизмати соҳасида ҳам ибрат ва намуна мактаби бўлиб қолсин. Зотан, йўловчилар манфаатлари ва эҳтиёжларини устувор ўринга қўйиш ҳозирги куннинг муҳим талабидир.

А.МАННОПОВ, Ф.ИСАЕВ.

Олам турфа

БАДАВЛАТ КАМПИРНИНГ ВАСИЯТИ

Алабам дорилфунунининг ветеринария факультети ўлган итнинг меросхўри бўлди.

Элеонора Рич деган бадавлат кампир ўлимидан аввал ўзининг йигирмата итини дорилфунун факультетига топширган эди ва итлардан ҳеч бўлмаганда биттаси йигирма йил яшамаса, миллионлик меросини шу факультет ҳисобига ўтказишларини васият қилганди. Ғойибдан келган бойликка эришиш учун факультет тиббиётчилари қўлларидан келган барча имкониятни ишга солдилар ва итлардан атиги биттасини 20 йилдан ортиқроқ яшашга «мажбур» этдилар. Натижада ўша ит уларга катта мерос келтирди.

ЖОНИВОРЛАР ЗЕРИКМАСЛИКЛАРИ УЧУН

Нима учун ҳайвонот боғларидаги маймун, қоплон, айиқ ва бошқа ҳайвонларнинг кўринишлари жуда мунгли бўлади?

Шунинг учунки, дейишмоқда Лондондаги ҳайвонот боғи мутахассислари, улар ҳақиқатдан ҳам зерикадилар. Келувчиларнинг доимий нигоҳлари уларнинг ғашига тегади. Бундай вазиятни яхшилаш учун ҳайвонот боғи маъмурияти янги штат очиб, ҳайвонларни зериктирмасдан ўйнатадиган ходимни ишга олган. 29 ёшли олим Давид Шепердсон ҳайвонлар билан шуғуллана бошлаган. У шимпанзе ва орангутанларга пианино чалишни ўргатди. Маймунлар пианино чалиб, совуқ душ қабул қилишлари ҳам мумкин. Сўнг яна бошқа бир машғулот билан шуғулланишади.

МАРҲУМ 6та ПИВОХОНАГА ОЛИБ КИРИЛДИ

Ирландиялик бир пивохўр 76 ёшида оламдан ўтди. У одатдан тишқари васият қолдирди. Васият эса хоҳ осон бўлсин, хоҳ қийин, хоҳ оғир бўлсин, хоҳ енгил барибир бажарилиши лозим, бу ҳам қарз, ҳам фарз.

Шунинг учун ҳам марҳумнинг яқинлари жасад солинган тобут билан бирга қўшни давлат Англияга борib қайтишларига тўғри келди. Чунки васиятномада айтилишича, улар марҳум ёқтирган Англиядаги 6 та пивохонада «меҳмон» бўлишлари керак эди ва шундай қилишди ҳам. Улар эрталаб Питербороданги пивохонада тўхташган бўлса, кечқурун Уэльсдаги «Будл инн» пивохонасига, яъни олтинчи пивохонага аранг улгуришди.

Бутун маросим давомида аёллар ўзларини батартиб сақлашди, бироқ эркаклар... Ахир 6 пивохонадаям столларга тортилган пиволарни «қуритиш» улар зиммасида эди-да...

М.ҚУРБОНОВА тайёрлади

● Иш билганга...

ҚАЛМОН ОТАНИНГ ИХТИРОСИ

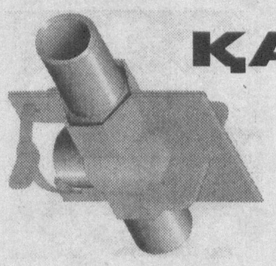

Ёки газ қувурини кесишдан кўра афзал мослама яратган оқсоқол

Қиш-қировли кунларда уйингизда зангори оловнинг доимий ёниб туришига нима етсин! Аммо... Тўловларни ўз вақтида тўлаётганингизга қарамай бутун бир маҳалланинг газ қувурини кесиб кетиш ҳоллари тез-тез учраб туради. Асабийлашишингиз табиий. Сабабини суриштириб айрим газ ҳақини тўламаган хонадонлар айби туфайли ўз ҳузурингиздан бебаҳра қолганингизни биласиз.

Улар қарзлардан қутулгунга қадар газсиз ўтиришга мажбурсиз. Бу чорани аслида ҳеч қандай сўз билан оқлаб бўлмайди. Лекин газ тўловини тўламаганлар учун ўзга чора борми! Бор!..

Орамизда тақдирга тан бериб, қўлини чўнтакка тиқиб ўтиришни истамайдиган оқсоқоллар ҳам кўп.

Яқинда таҳририятимизга Тошкент вилояти Чиноз туманидаги Ёввош маҳалласининг оқсоқоли келди. Ўзини Қалмон Эргашев деб таништирган бу отахоннинг кўринишидан ҳам ишбилармон эканлигини сезса бўларди. У аллақандай ускунани кўтариб олганди. Олдинига ҳайратландик. Кейин билсак, бу Қалмон отанинг ихтироси экан. Отахон бировлар айби учун жабр тортаётган оилаларнинг оғирини енгил қилиш мақсадида "пломба" яратибди. Ўз дардига ўзи малҳам излаган Қалмон ота дастлаб консерва қутисидан андоза ишлаб тажрибада синаб кўради. Синов муваффақиятли ўтгач, ҳозирги асл кўринишини яратишга муваффақ бўлади. Бу ускуна газ тўловидан қарздор бўлган хонадоннинг газ бурагичига ўрнатилади ва уни уй соҳиби газни очса у бузилади.

- Бу ихтиро амалда қўлланилса, газ тўлови ва исрофгарчиликларнинг олди олинган бўларди. Айтмоқчиманки, газ тўловини тўламаган хонадонларнинг қувурини кесишга қанча ишчи кучи, кислород, анча чиқим сарф бўлади. Улаш учун яна харажат кетади. Қувурни кесиш ва бутун маҳаллани газдан маҳрум қилишнинг аҳоли учун азоби қанча?! Ундан кўра "пломба" қўйиш осон-ку! Электриклар электр энергия учун қарздорларнинг уйига "пломба" қўйиб ўчириб қўйганидек, газга ҳам "пломба" қўйиб ўчирилса, ким норози бўлади?

Газ "пломба"лари ясаш учун кетган сарф-харажатни икки-уч ойда чиқариб олса бўлади. Бу иш йўлга қўйилса, дебитор қарзлар икки-уч ой ичида 50 фоизга, олти ой ичида 75 фоизга камайишига ишонаман, - дейди оқсоқол Қалмон Эргашев.

Отахон бу ихтиросини тарғибот қилишдан олдин бу амални маҳалласида қўллади. Маҳалла бунинг самараси эвазига йиғимнинг 10 фоизини олишга эришмоқда. Унинг 60 фоизи шу маҳаллада истиқомат қилувчи оилаларга газ тўлови учун ёрдам тарзида берилмоқда.

Нилуфар САФО, "Mahalla" мухбири.

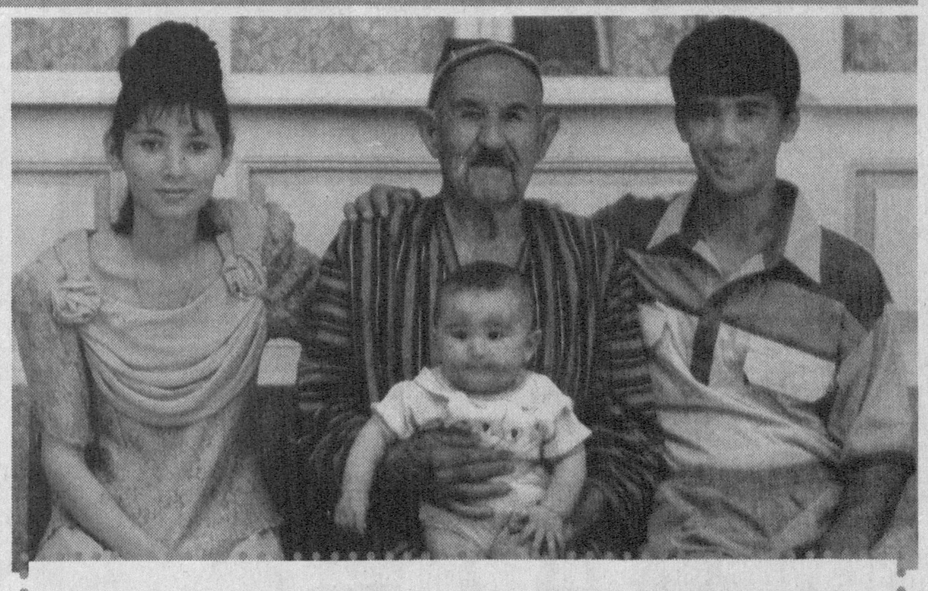

Тошкент шаҳридаги Дўмбробод маҳалласи аҳли 102 ёшли Ҳошим ота Холиқовнинг номини ҳурмат билан тилга оладилар. Шу кишининг ёшига етиб юрайлик, дея ният қиладилар. Айни кунларда табаррук ёшдаги отахоннинг хонадони доимо гавжум. Отахоннинг ҳаёт тажрибаси, меҳнат фаолияти ҳақидаги суҳбатлари уни йўқлаб келувчи маҳалладошлари учун ҳамон қизиқ.

Ҳошим отанинг умр йўлларига ҳавас қилса арзигуликдир. Отахоннинг кўпсонли, аҳил-иноқ оиласига маҳалладошлар ҳавас қиладилар. Бугунги кунда Ҳошим отанинг невара-чеваралари сони 110 нафарга етди.

Суратда: Ҳошим ота Холиқов невараси Зоҳиджон, набира-келини Нафисахон ҳамда чевараси Моҳирахон билан.

● Жиноятга жазо муқаррар

Неъматилла.

— Келинглар, — Озода уларни меҳмонхонага бошлади. — Сизларникига отланиб турган эдик. Ҳамиджонни кийинтираётган эдим. Сизлар телевизор кўриб турингглар, мен ҳозир.

Озода Ҳамиджонни кийинтириш билан овора бўлиб турганида, қотиллар кўз уриштириб олишди: "Бошладик".

Неъматилла даст туриб орқадан келди-да, Озоданинг кўкрагига пичоқ урди. У "вой" деганича стулдан йиқилди. Шунда қотил чўккалаб, бечора аёлнинг кўкрагига ваҳшийларча қайта-қайта пичоқ ура бошлади.

Дилшод бўлса чинқириб дод сола бошлаган Ҳамиджонга ёпишди, ютоқиб гўдакнинг кўксига қайта-қайта пичоқ санчди.

Телевизор кўриб ўтирган Ражабали фожиа бошланмасдан салгина аввал ҳожатхонага кириб кетган эди. Онаси билан укасининг дод-войини эшитиб апил-тапил меҳмонхонага чопди. Не кўз билан кўрсинки онаси билан укаси қонга беланиб ётишарди.

Етти ёшли Ражабалининг судда кўргазмасидан: "Кўрққанимдан сийиб юбордим. Ётоқхонамизга қочдим. Кравот тагига кириб олмоқчи эдим, сиғмадим. Кейин дераза пардаси орқасига беркиндим. Кимдир хонага кирганини сезиб, титраб турибман. Пайпаслаб мени топди, пардага ўраб олди. Баданим жизиллаб оғриди, кейин билсам, пичоқ санчилган экан. Йиқилиб тушдим. Ўзимни ўлганга солиб, нафас олмай қўйдим. У тепамга энгашди, кейин бир нарсани устимга ташлаб қўйди.

Пайқаб ётибман, нимани-дир қидиришаяпти. Бир пайт: "Топдингми?", "Топдим", — деган овозлар қулоғимга чалинди. Яна тепамга келишди. Нафас олмаётганлигимни кўриб, чиқиб кетишди. Яна бир оз ётдим, қайтиб келишларидан қўрқдим. Кўйлакларим қип-қизил қон бўлиб кетган, кўкрагим қаттиқ оғирди. Кейин секин меҳмонхонага кирдим. Укамнинг тепасига бордим: "Ҳамид, тур, тур, Ҳамид", — дедим. Турмади. Онамларнинг қўлларини, оёқларини силадим, йиғладим. Шу пайт онам бошларини кўтариб: "Қўшниларни чақир", — дедилару менга маюс тикилганча бошларини ташлаб юбордилар...»

Ражабали йўлакка чиқди, лекин қўшни эшик берк эди. Пастга тушишга қўрқди. Юқорига чиқа олмади. Ярасидан қон оқарди. Йўлакда ғужанак бўлиб ўтириб қолди. Бир фурсат ўтиб, юқори қаватда бир эшик очилди. Пастда бежо ўтирган болага кўзи тушиб, қўшни Виктор Подмосковний:

— Чего сидишь, парень? — деб сўради.

— Мама погиб, — дея олди Ражабали аранг...

V

Тергов, суд жараёни ниҳоятда оғир кечди. Икки навқирон йигитни жиноят содир этишга олиб келган сабабнинг ўзи мантиқсиз эди. Енгил-елпи юриш, ҳалол меҳнат билан рўзғор тебратиш, яшаш учун ҳаракат қилиш ўрнига осон йўл излаш... Наҳотки, Дилшод билан Неъматилла — психиатрик экспертиза хулосаларига кўра, руҳан соғлом шу икки йигит — ўз қариндошлари, унинг гўдак фарзандлари жонига қасд қилиб, босқинчилик билан қўлга киритган пуллари бошларига етишини, ўзларини омон қолдирмаслигини бир сония бўлса ҳам ўйлашмади?

Жиноят жазосиз қолмаслиги, қотилликнинг оқибатлари нима билан тугаши ҳаёлларига келмади?

Бу жиҳатдан, чамаси, Бахтигул Ўроловнинг суддаги гаплари ҳақ бўлса керак:

— Дилшод — қариндошим, Неъмат — турмуш ўртоғим, жабрланган — укам, — деди у, — Мен Дилшодга: "Бундай тентираб юришларингни бас қил, Неъматни ҳам ўз ҳолига қўй" — деганман. Дилшод героин сотарди. Синглисидан эшитганман, героин истеъмол қилмаса, типирчилаб қоларди. Гиёҳванд одам инсонийлик қиёфасини йўқотади. Ўша куни кечки пайт улар уйимга нон, беш кило ун кўтариб келишди. Дилшод кўп ўтмасдан чиқиб кетди. Ўша аснода буларнинг қўллари қонли эканлигини сезолмадим.

Бир-бир ярим соатлардан кейин милиция ходимлари келиб, Неъматни олиб кетишди. Шунда билдим, Озода билан ўғилларини ўлдириб келишганлигини...

Қотил Неъматилла Ўроловнинг суддаги гапидан: "Дилшод Озода кенойининг катта ўғли Ражабалини қўшни хонада ўлдириб чиққанидан кейин шкафдан 7.000 сўм пул топиб олдим. Уни Дилшод чўнтагига солиб қўйди. Йўл-йўлакай танишим Фахриддин Қурбонбоевнинг уйига кирдик. Ундан икки минг сўм қарз эдим. Шуни хотини Инобатга ташлаб ўтдик. Таксида Сирдарё бўйига бордик. Дилшод иккала пичоқни дарёга ташлаб юборди. Бозорга кириб ош, икки юз грамм ароқ олдик...»

Судда Дилшод ўз "виждон" азоблари ҳақида гап сотди. У Неъматилланинг хонадонидан чиқиб, уйига борган. Олисданоқ милиция ходимлари уларнинг хонадонидан чиқиб кетишаётганига кўзи тушиб, ўзини четга олган. "Ўзидан нафратланиб, виждонан қийналиб, бу азобни кўтара олмай, молхонага кириб ўзини осган". Бироқ, бошвоқ ўзилиб кетган. Шундан сўнг қорнига пичоқ урган. Изма-из қидириб юрган милиция ходимлари уни шу алфозда топиб, касалхонага олиб боришган.

Бу — нима? Наҳотки, қилғиликни қилиб қўйиб, кейин виждони уйғонган?

Асло бундай эмас. Дилшод муқаррар жазо олдида талвасага тушиб қолди. Ўзининг ёвуз, ваҳшиёна жиноятлари учун жавоб беришдан шу йўл билан қутулиб кетмоқни ўйлади. Қарангки, хатто Азроил ҳам ундан ҳазар қилиб, юз ўгирди, одамлар олдида, қонун бўйича жавоб беришга мустаҳиқ этди.

Фожеа юз бергач, дарҳол Москвага қўнғироқ қилишди. Фарзандларининг суннат тўйини ўтказиб, бир олам орзу-режа билан ишлаш учун кетган Шерғози Бекободга бир алфозда, лекин чин маънода учиб келди.

— Нима қилайки, икки қабр устига келдим, — деди у судда кўз ёшларини тия олмай. — Ўзим емай, шу болаларимга бўлсин, ўзим киймай, хонадоним рўзғори файзли бўлсин, дедим. Яхши ниятлар билан тўй қилдим. Ўшанда ҳам қарзингни уз демадим-ку, номард?! Опа, мени кечиринг, болангизга фақат ўлим жазосини сўрайман. Ахир, энди бу ерда қандай яшайман? Бу уйга қандай кираман? Ҳаммаси Озодани, Ҳамиджонимни эслатади-ку?!.

Бу гаплардан опаси Тожихолнинг ич-этини ўртаниб кетди. Темир панжаралар ортида бўзрайиб ўтирган ўғли Дилшодга қараб:

— Ўша пичоқни менинг кўксимга урсанг бўлмасмиди, баттол бола?! — дея бўзлади.

Бекобод шаҳридаги 11-санъат мактабининг директори Солижон Саидумаровни ҳам судга таклиф қилишди. Очиқ суд мажлисида ҳозир бўлган одамларни бу гувоҳнинг гаплари ҳам ларзага солди.

— Озодахон ниҳоятда хушмуомала, иболи, иффатли бир аёл эди. Ҳамиша оилам, болаларим деб яшади. Ҳамкасбаларига меҳр-оқибатли эди. Ўзи машғулот олиб борадиган рақс синфида бутун борлиғи билан ишларди. Шогирдлари ижросида кўпгина рақсларни саҳналаштирганди. Талантли санъаткор-педагогнинг жонига ёвузларча қасд қилинганлиги ҳаммамизни ўртаб юборди.

Суд ҳайъати бу жиноят ишининг барча жиҳатларини синчиклаб ўрганди. Далилий ашёлар, судга оид турли хил экспертизалар хулосалари, жабрланувчи, гувоҳлар кўрсатмалари, жабрланувчиларнинг шахси, ижтимоий нуфузи ва салоҳияти, жамият учун фойдали ишларини ҳамда қотилларнинг уюшган ҳолда, олдиндан жиноий тил бириктириб, ўта оғир жиноят содир этишганлигини, жиноятлари оқибатида икки киши ҳаётдан кўз юмганлиги, бир норасида гўдак эса бир умрга ҳам жисмонан, ҳам руҳан мажруҳ бўлиб қолганлигини, жиноятни таъмагирлик ниятида, ўта шафқатсизлик билан, ожиз аҳволда бўлган норасида гўдакларга нисбатан содир қилишганлигини, жиноятнинг ижтимоий хавфлилик даражасини ҳамда судланувчиларнинг жамият учун хавфли эканликлари инобатга олиниб, ҳар икки жиноятчи олий жазо — ўлим жазосига ҳукм қилинди.

Қотиллар суд ҳукмидан норози бўлиб апелляция судлов хайъатига арзнома келтиришган бўлсалар-да, жиноят ишлари бўйича Тошкент вилояти суди апелляция судлов ҳайъати учта малакали судьядан иборат таркибда жиноят ишини кўриб чиқиб, келтирилган важлар қотилларга тайинланган олий жазони бошқа жазо билан алмаштириш учун асос бўла олмаслигини эътироф этиб, суд ҳукмини ўзгаришсиз қолдиришди.

Мазкур жиноят иши Ўзбекистон Республикаси Олий суди жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатида ҳам кўрилиб, судлов хайъатининг ажрими билан икки қотилга нисбатан суд ҳукми билан тайинланган ўлим жазоси ўзгаришсиз қолдирилди.

Чиқмаган жондан умид қилган қотиллар уларга қонун асосида берилган ҳуқуқларидан тўлақонли фойдаланган ҳолда авф этиш ҳақидаги ариза билан мурожаат қилишди. Аммо авф этиш комиссияси аъзолари ҳам жиноят ишини ҳар томонлама, синчковлик билан ўрганиб чиқиб, ишнинг барча ҳолатларига баҳо бериб, қотилларнинг қисматини енгиллаштириш имкониятини келтириб чиқарувчи бирон асос йўқлигини эътироф этиб, ҳукмни ўз кучида қолдириш лозимлиги ҳақида хулоса беришди.

* * *

Ҳукм ижро этилди, қотиллар ўз қилмишларига яраша муносиб ва адолатли жазо олишди.

Лекин шу ўринда бир қатор оғриқли саволлар туғилади. Аввало, оилада бола тарбияси хусусида. Дилшод болаликдан ишёқмас бўлиб ўсди. Дангаса, меҳнатга лаёқатсиз бўлди.

Унинг амакиси Неъматилла ҳам ундан қолишмасди. Гарчи муайян даражада "туп қўйган, палак отган", оилали, икки фарзанднинг отаси бўлса ҳам иродасиз, укувсиз бўлиб вояга етди.

Лекин улар "сахродаги қум" эмасди-ку?!. Наҳотки, маҳалла-кўй, қўни-қўшни, қариндош-уруғ буларнинг ҳаётидаги енгил-елпиликни, дангасаликни, ишёқмасликни пайқамади? Уларни жиноят содир қилишга мойил бўлиб қолишганлигини сезишмади ва бунинг олдини олишмади?

Илло яна бундай мудҳиш воқеа содир бўлмаслиги учун ҳар биримиз ҳушёр бўлайлик, фарзанд тарбияси, жамоатчилик, маҳалла-кўй ва оиладаги масъулиятни унутмайлик. Бу ҳар биримиз учун сабоқ бўлсин.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ журналист.

> ... Неъматилла даст туриб орқадан келди-да, Озоданинг кўкрагига пичоқ урди. У "вой" деганича стулдан йиқилди. Шунда қотил чўккалаб, бечора аёлнинг кўкрагига ваҳшийларча қайта-қайта пичоқ ура бошлади...

● Миннатдорчилик

ДИЛ ИЗҲОРИ

Ҳурматли таҳририят, газетангизнинг шу йил 5 февраль сонида "Ободнома ёдномаси" рукни билан "Янги шаҳар раиси эди" сарлавҳали мақола менинг меҳнат фаолиятимга бағишланган эди. Кекса жамоатчилар, эл-юрт равнақи учун баҳоли-қудрат хизмат қилганларни ёдга олувчилар борлигидан беҳад қувондим. Дарҳақиқат, умримнинг 42 йилини Янги шаҳар маҳалласи ободончилиги, равнақи йўлига қўлимдан келганча бағишлаганман. Ҳозир ҳам унинг фахрий раисиман ва маҳалланинг ҳар бир тадбиридан четда қолмасликка ҳаракат қиламан.

Яна шуни айтмоқчиманки, газета ҳаёт ва меҳнатда катта тажриба тўплаган нуроний кишилар ҳақида мақолалар бериб савобли ишга қўл урмоқда. Чунки улар тажрибаси ёшлар учун сабоқ мактаби вазифасини ўтайди.

Хурсанд МЕЛИҚУЛОВ.
Тошкент шаҳри.

Ҳам томоша, ҳам танлов!

Бугун 23 апрель куни Жиззах шаҳрида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 12 йиллигига "Обод маҳалла йили"га бағишланган бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг "Маҳалла саньат булоғи" мавзуидаги кўрик-танлови бошланади.

Уч кун давом этадиган кўрик-танлов вилоят ҳокимлиги маданият ишлари бошқармаси, Халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар вилоят маркази томонидан ўтказилмоқда. Кўрик-танловни ўтказишдан асосий мақсад ҳаваскорлик жамоалари таркибидан иқтидорли ижрочиларни аниқлаш, ўзбек қўшиқчилик, рақс, фаолклор ва цирк санъатини янада ривожлантириш, қатнашчиларнинг ижрочилик маҳоратини юксалтириш ва улар санъатини кенг тарғиб қилишдан иборатдир.

Пардабой ТОЖИБОЕВ,
"Mahalla" мухбири.

● Маҳаллангиз номини биласизми?

КАМОЛОН, ЧОРСУ...

Тошкент шаҳри

КАМОЛОН - Бешёғоч даҳасидаги қадимий маҳаллалардан бири. У Дархон, Эшонгузар, Янги маҳалла, Самарқанд дарвоза ва Гулистон маҳаллалари билан чегарадош бўлган маҳалла Хўжакўча ва Фуқаро кўчаларига бўлинган. Маҳалла Камолон қабристони, Хўжа Аламбардор мақбараси билан машҳур Новза, Қозиробод, Дўмбиробод ва Қонкус каби мавзеларида одамлар деҳқончилик ва боғдорчилик билан шуғулланганлар. Камолан сузи асли Командарон (командарон), яъни камонсозлар сўзидан келиб чиққан. Оғзаки тилимизда бизгача Камолон талаффузида етиб келган.

Тошкентда ясалган ўқёйлар бутун Шарқда "Камони Шоший" номи билан машҳур бўлган. Узоққа отиладиган ва нишонга бехато урадиган бундай камонлар Шарқ адиблари асарларида таърифланган. Жумладан, Заҳириддин Муҳаммад Бобур "Бобурнома" асарида - Тошкентда камон ва камон ўқи ясайдиган усталарнинг шуҳрати бутун вилоятга тарқалган. Улар патли ва патсиз камон ўқларини ясаганлар, деб ёзади. Ўша вақтларда камон ва унинг ўқини ясаш маҳорати жуда қадрланган.

Айрим ривоятларга кўра, фатҳ Қутайба Абу Муслим ва унинг сафдошлари исломни ёйиш мақсадида VIII асрнинг бошларида Шош мулкига кириб келишганларида ҳозирги Камолон маҳалласи ҳудудида жойлашадилар. Камолон, яъни комил кишилар, деб аталувининг боиси шундан, деган фикрлар ҳам йўқ эмас. Албатта, бу ривоят ҳар ҳолда ҳақиқат дегани эмас.

Камолон номи Муҳаммад Солиҳнинг "Тошкентнинг янги тарихи" номли асарида қабила номи билан боғланади. Ҳозир Камолон маҳалласи Шайхонтоҳур туманининг намунали масканларидан ҳисобланади.

ЧОРСУ - Бешёғоч даҳасининг қадимий маҳаллаларидан бири. (Ҳозир Шайхонтоҳур туманида). Маҳалла сифатида XI асрда вужудга келган. Тиканлимозор, Чуқурқишлоқ маҳаллалари билан чегарадош бўлган. Унга шаҳарнинг ҳамма дарвозаларидан йўллар келиб туташган. Аҳолисининг асосий қисми ҳунармандчилик ва савдо-сотиқ билан шуғулланган.

Ўрта аср Шарқ шаҳарларида икки йирик кўча кесишган жой Чорсу дейилган. Одатда бундай жойларда савдо расталари, ҳунармандларнинг дўконлари бўлган. Шунингдек, Чорсу қадимий сўз бўлиб, зардўштийларнинг муқаддас китоби "Авесто"да Човурсук (тўрт томонлама) шаклида учрайди, бозор маъносини англатади. Сук сўзи араб тилидан кирган бўлиб, бозор маъносидадир. Кейинчалик бу сўзлар Чохарсу ва ниҳоят Чорсу шаклини олган. Форс тилидаги манъбаларда Чохарбозор (чорбозор) деган сўз ҳам учрайди.

Маҳаллада Тошкент булоқларидан энг машҳури Уккоша булоғи. Тошкент шаҳрининг энг йирик сувли Бадалмат ҳаммоми шу маҳаллада бўлган. (Ҳозир бу ерда Чорсу меҳмонхонаси ва "Жар" спорт мажмуи қурилган). Уккоша булоғининг суви шифобахш ҳисобланганлиги учун бу ерга махсус шийпон ва сув олиб ичиш учун махсус заранг косалар қўйилган. Ёзнинг иссиқ кунларида мешкобчилар булоқ сувидан олиб, бозорда сотиб юришган.

1451 йилда Хўжа Аҳрор Вали томонидан Жоме масжиди қурдирилган. Унда жума ва ҳайит намозлар, хутбалар ўқилган, диний маърузалар тингланган. Мустақиллик йилларида масжид қайтадан қад кўтарди.

1454 йилда Хўжа Аҳрор томонидан Жоме масжидининг рўпарасига мадраса ҳам қурдирилган. 1460 йилларда А.Навоийнинг устози Абдураҳмон Жомий Тошкентга келганида бир ой шу мадраса ҳужраларидан бирида яшаган, Уккоша булоғидан сув ичган. Мадраса ва булоқ муқаддас ҳисобланган. 1954 йилда мадраса буздириб юборилган.

XVI асрда Кўкалдош мадрасаси қурилган. Мадраса Чорсу ҳудудидаги Жоме масжиди ва Хўжа Аҳрор мадрасаси билан ўзига хос бир меъморий ансамблни ташкил қилган.

1959 йилдан Чорсу маҳалласининг гузари Чорсу майдони, Бешёғоч, Беруний, А.Навоий ва Самарқанд дарвоза кўчаларининг оралиғи, Чорсу меҳмонхонаси майдони унинг маркази ҳисобланади.

Абдулазиз
МУҲАММАДКАРИМОВ,
Тошкент шаҳар топонимик комиссиясининг аъзоси.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЎБИРИ

ҚЎЙ (21.03-21.04)
Арзимаган нарсани баҳона қилиб асабингизга тегувчилар топилади. Ҳар холда сиз оғирроқ бўлишга ҳаракат қилинг. Бу ўзингиз учун ҳам фойдали.

СИГИР(22.0420.05)
Кўпчиликнинг фикрига қарши чиқиб, бироз обрўсизланиб қолишингиз мумкин. Ортиқча тортишмай, билганингиздан қолманг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05-21.06)
Шу кунларда соғлиғингиз сизга кўп муаммолар туғдиради. Бир пайтлар эътиборсиз бўлганингиз туфайли асоратларни даволатишингизга тўғри келади.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)
Дам олиш кунларида оила даврасида қолман,табиат қўйнида дўстларингиз билан мулоқот қилишга ҳаракат қилинг. Келаси ҳафтада юмушларингиз кўп.

АРСЛОН (23.07-22.08)
Уй-жой, кўчмас мулк билан боғлиқ масалаларда ҳар кимнинг маслаҳатига учмасдан, тартиб-қоида доирасида ҳаракат қилинг, ютқазмайсиз.

ПАРИЗОД(23.08-22.09)
Можароли вазиятга дуч келасиз. Ўз фикрингизни босиқлик билан ҳимоя қилинг, бировнинг шаънига тегадиган гаплар айтишдан сақланинг.

ТАРОЗИ (23.09-22.10)
Сафарга боришга тўғри келиб қолса барча техника қоидаларига тўлиқ риоя қилишга ҳаракат қилинг. Шунда сафарингиз бехатар бўлади.

ЧАЁН (23.10-22.11)
Шу кунларда қарз олиб, қарз беришни сизга маслаҳат бермаймиз. Молиявий ишларингизни бир неча муддатга кечиктириб турганингиз маъқул.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)
Фарзандлар тарбияси, рўзғор ташвиши билан ўралашиб, касбий фаолиятингизни бўшаштириб юборганингиз учун раҳбарингиздан танбеҳ эшитишингиз мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ(22.12-19.01)
Шу кунларда меҳмондорчилик, зиёфатлардан ортмай қолассиз. Унутмангки, ҳар нарсанинг меъёрда бўлгани сизга ҳам, оила аъзоларингизга ҳам фойдали.

ҚОВҒА (20.01-18.02)
Мавсумий юмушлар қўплигидан режалаштириб қўйган бошқа юмушларингизни кейинроққа қолдириб туришингизга тўғри келади. Қайғурманг, ҳар нарсанинг ўз вақти бор.

БАЛИК (19.02-20.03)
Шу кунларда сизга хотиржамлик етишмаяпти. Кўпроқ ҳордиқ олинг, мутоалаа қилинг, томорқада ишланг. Бу юмушлар сиздаги руҳий ҳорғинликни йўқотади.

● Футбол: Осиё чемпионлари лигасида

ОМАД КЕТСА, ҚИЙИН ЭКАН

Осиё футбол конфедерацияси (ОФК) томонидан ўтказилаётган чемпионлар лигаси баҳслари мухлислар ўртасида жиддий қизиқиш уйғотмоқда.

Мамлакатимизнинг ўтган йилги чемпиони «Пахтакор» ушбу турнирда ярим финалгача етиб келганди. Аммо пахтакорчилар ярим финалнинг биринчи учрашувини Таиландда маҳаллий «Бек Теро Сасана» жамоасига қарши ўтказиб, 1:3 ҳисобида имкониятни бой берган эди.

«Пахтакор» финал масаласини Тошкентда ҳал қилиши лозим эди. Бунинг учун тошкентликлардан «Бек Теро Сасана»ни ўз майдонида 2:0 ёки уч тўп фарқи билан ютиш талаб этиларди.

Учрашув бошланиши билан «Пахтакор» футболчилари ҳужумга ташланди. Лекин «Бек Теро Сасана» дарвозаси олдида уюштирилган бир қанча хавфли ҳужумлар самара бермади.

Танаффусдан сўнг «Пахтакор» ҳужумни янада кучайтирди.

Иккинчи бўлим ўрталарида бурчакдан узатилган тўпни А.Солиев рақиб дарвозасига йўллаган эди. Бироқ японияслик ҳакам уни инобатга олмади. Бу ҳолат пахтакорчилар кайфиятини тушириб юборди.

Футболчиларимиз учрашувнинг 85-дақиқасида ҳисобни очди.

С.Жепаровнинг узоқ масофадан берган зарбаси рақиб ҳимоячисига тегиб, дарвоза тўридан жой олди. Уёғига пахтакорчиларга вақт етмади. Шундай қилиб, таиландликлар финалга чиқди.

Зоҳир
ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА

● "Тафаккур" табассуми

"Тафаккур" журналининг янги сони босмадан чиқди

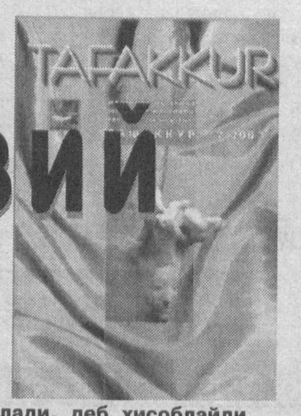

МАФКУРАВИЙ ҲАНГОМАЛАР

Султонмурод ОЛИМ

Баъзилар замоннинг келишига қараб, адабиёт ўлади, деб ҳисоблайди. Бунчалик эмасдир-ов. Инсоф билан айтинг: халқ ҳар йил, ҳар ой, ҳар кун янги-янги анекдот тўқийдими? Анекдот ҳам... адабиёт-ку!

Руснинг зўр адиби Чехов оғзаки ижоднинг бу турини хуш кўрмаган, дейишади. Эҳтимол, Антон Павловичга бу жанрни баъзилар фақат беҳаё мавзуларда қўллагани ёқмаган бўлса керак. Аслида эса...

Бизда ҳам анекдот қадимдан бўлган. Латифа дегани - шу. Бироқ бу атама, асосан, Афанди билан боғлиқ воқеа-ҳодисалар баёнига нисбатан қўлланади. Тилимизда "ҳангома" деган сўз ҳам бор. "Чақчақлашмоқ"ни "ҳангомалашмоқ" ҳам деймиз. Шу маънода "ҳангома" ҳам "анекдот"га яқин келади.

Оғзаки ҳангомаларни ёзиб олиб, нашр этиш энди-энди расм бўляпти. Ёзма адабиётда ҳам бу жанр намуналари юз кўрсата бошлади.

Ҳангоманинг замонга мослигини фақат ихчамлиги, ҳажвга мойиллиги, халқоналигидангина изламаслик керак. Энг муҳими, бу тиғи ўткир мафкуравий жанр.

Агар мафкура деганининг замирида мақсад, муддао, иддао, хуллас, кимнинг ёхуд кимларнингдир манфаати, ҳимояси ётса, ҳар қандай ҳангомада мафкуравийлик бор.

Мақсад-муддаони ҳимоя қилиш шундай нарсаки, одамнинг калласини - бигиз, тилини - тиғ қилиб юборади.

Ишонмасангиз, қуйидаги ҳангомаларни ўқинг.

(Ҳангомалардан бирини газетхон эътиборига ҳавола қиламиз **"Mahalla" таҳририяти)**

Қарғалар

Шўро даврининг сўнгги йилларида бир ашула тоза машҳур бўлди-да:

Қарғалар учса, қарайлик
Марғилоннинг йўлига.
Ҳиди келса, маст бўлайлик
Ҳандалакнинг бўйига.

Бу ашула айтилмаган тўй қолмади. Ҳамма ўйнади ўзиям. "Қарғалар" тугаши билан даврадан биттаси ўрнидан туриб бақиради: "Қарғалар" бўлсин, "Қарғалар"!..."

Ўйнайверади. Маъно-мазмун билан сариқ чақалик иши йўқ. Шу ашула айтилиб турса бўлгани. Жилпанглайверса...

Хўш, бу ашулани ким ёзган? Нега қарғалар учса, Марғилоннинг йўлига қараш керак? Нима, Марғилондан бошқа ерларда қарға анқонинг уруғими? Қарға қишни эслатса, бу ерда ҳандалакка нима бор? Ахир, у жавзонинг ҳосили-ку? Шеърда бу икки тушунчани нима боғлаб турибди?..

Рақсга тушаётган одам ўзига бундай саволлар бериб, жавоб излашга ўрганмаган. Бунинг учун каллани ишлатиш керак-да! Нима қилади бошини оғритиб, ҳамма ўйнаяптими, ўйнайвериш керак.

Йўқ!

Ҳеч бир ўзбекнинг бу ашулага ўйинга тушишга ҳаққи йўқ!

1916 йил. Биринчи жаҳон уруши Чор Россиясининг аҳволи оғирлашяпти. Унга аскар керак. Аҳоли ўртасидан эркакларни урушга жалб этиш эҳтиёжи кучайган. Шунда кимдир: "Туркистондан аскар тўплаш керак", деган. "Туркистонликлар уруш қилишни, милтиқ отишни билмайди", деган бошқаси. "Милтиқ отолмаса, мардикорчилик қилар - от боқар, чўчқа боқар, темир йўлларни таъмирлар", деган яна бири.

Хуллас, мардикорчилик бошланган. Ўз қишлоғи ё шаҳрини дунё деб билган қанчадан-қанча ўзбекни поездларга босиб, "тақа-тақ", "тақа-тақ" Россияга олиб кетишган.

Узоқ юртнинг бир совуқ кунида илгари замонда Марғилонни дунё ҳисоблаб юрган амакимиз чўчқахонада қор кураётса, атрофида қарғалар пайдо бўлибди. "Ие, қарғаку! - дея ҳаяжонланибди у. - Ўзимизнинг қарға-ку! Марғилоннинг қарғаси-ку! Ие, ҳа, қарға қурғур баҳорда қаерларга йўқ бўлиб кетади, десам, шу ёқларга учиб келар экан-да-а?! Дарвоқе, ўзи у бизга қиш маҳали келарди-я. "Бир қарға билан қиш келмас" деган мақолимиз ҳам бор-а".

Қарға амакига юрт тимсоли бўлиб кўринган. Ватан соғинчи ҳиссини кучайтириб юборган. Тили, беихтиёр, қўшиқ тўқий бошлаган: "Қарғалар учса, қарайлик..."

Кейин мулоҳаза давом этган: "Шошма-чи, қарға бу ёқларга келган бўлса, Марғилонда ҳозир баҳор экан-да. Кўклам бизда эрта келадия. Ҳамма далага чиқади. Экинлар экилади. Дарвоқе, биринчи нима пишарди? Ие, айтмоқчи, ҳандалак пишади-ку. Бай-бай... Ҳиди зўр-да, аммо-лек..."

Юрт шундай нарсаки, узоқ ўлкаларга борган қарғадан ҳам одам ҳандалакнинг ҳидини туяди. Шунга маст бўлади.

Марғилонлик амаки буни ғам билан, дард билан, алам билан айтган!

Ишонмасангиз, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг мардикорлар тилидан тўқиган қўшиқларини эсланг:

Оға, соғ борсангиз, аввал дадамларга
салом айтинг,
Югуриб чиққан ул мушфиқ онамларга
салом айтинг...

Адабиёт мафкура бўлса, ҳар қандай шеърни тирингтиринг шўх куйга солиб айтса, ўйнайверамизми, биродар?

Изоҳга ҳожат йўқ.

Х.СОДИҚОВ чизган

Билмасангиз, билиб олинг!

Сотувчи (ишлаб чиқарувчи, бажарувчи) истеъмолчига сифатсиз маҳсулот сотиш (хизмат кўрсатиш) орқали келтирган зарар учун жавобгардир.

Ўзбекистон Республикаси "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги **қонунидан**

Обод маҳалла йили
нинг энг асосий тадбирлари ҳали олдинда. Бундан бебаҳра қолмайин десангиз газетамизга обуна бўлишни унутманг!

НАШР КЎРСАТКИЧИМИЗ 148

Обуна-2003
Mahalla

Сиз ҳам обуна бўлишни унутманг!

Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомчилик ва дизайн институти ректорати ва педагогик жамоаси институт катта ўқитувчиси, педагогика фанлари номзоди **Жўра ҚУДРАТОВ**нинг бевақт вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ҳамда яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Mahalla
Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Таҳрир ҳайъати:
Аъзам ГАДОЙБОЕВ, Акмал САИДОВ, Ниғматилла АБДУЛЛАЕВ, Бобур АЛИМОВ, Эркин БОҚИБОЕВ, Расул РАҲМОНОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Раҳмон ҚЎЧҚОР, Бахтиёр РИЗАЕВ, Шухрат РИЗАЕВ, Шавкат ЎРАЗАЕВ, Таъна Берди ҚУРБОНОВ, Эркин ҒУЛОМОВ.

Масъул котиб: Аслиддин БЎРИЕВ
Саҳифаловчи: Аброр БЕРДИЕВ
Навбатчи: Мавлуда ҚОСИМОВА

Газета таҳририят компьютерларида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди. А-2, 2 босма тобоқ.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Тошкент, Матбуотчилар кўчаси 32.

Телефонлар:
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-57-62.

7790 нусхада чоп этилди. Буюртма Г-239 Топширилди